

Stichting Steunfonds Laatste Wil

Jaarrekening 2020

Inhoudsopgave

Jaarrekening

Balans per 31 december 2020	3
Staat van Baten en Lasten per 31 december 2020	4

Toelichting bij de jaarrekening

Toelichting bij de jaarrekening 2020	5
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	5
Grondslagen voor de resultaatbepaling	6

Toelichting op de balans

7

Toelichting op de staat van baten en lasten

9

Jaarrekening

(na resultaatbestemming)

Balans per 31 december 2020

Activa	31 december 2020	31 december 2019
	EUR	EUR
Immateriële vaste activa	5.358	-
<i>Vaste activa</i>	<u>5.358</u>	<u>-</u>
Overige vorderingen en overlopende activa	861	628
Liquide middelen	239.470	17.278
<i>Vlottende activa</i>	<u>240.331</u>	<u>17.906</u>
Totaal activa	<u>245.689</u>	<u>17.906</u>
Continuïteitsreserve	50.000	9.147
Bestemmingsreserve Laatste Wil Proces	50.000	-
Bestemmingsreserve Maatschappelijke dialoog	50.000	-
Bestemmingsreserve regie over menselijk levenseinde	35.000	-
Bestemmingsreserve onderzoek	25.000	-
Reserve als bron van inkomsten	6.662	-
<i>Reserves</i>	<u>216.662</u>	<u>9.147</u>
- Bestemmingsfondsen		
<i>Fondsen</i>	-	-
Langlopende schulden	8.759	8.759
Kortlopende schulden	20.268	-
Totaal passiva	<u>245.689</u>	<u>17.906</u>

Baten en lasten

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroot 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
	EUR	EUR	EUR
Baten:			
Baten van particulieren	391.885	505.000	12.365
Som van de geworven baten	<u>391.885</u>	<u>505.000</u>	<u>12.365</u>
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	-		-
Overige baten	-		-
Som van de baten	391.885	505.000	12.365
Lasten			
Lasten besteed aan doelstellingen	-	185.000	-
Wervingskosten	173.197	222.000	2.682
Kosten beheer en administratie	11.173	19.000	535
Som van de lasten	<u>184.370</u>	<u>426.000</u>	<u>3.217</u>
Saldo voor financiële baten en lasten			
Saldo financiële baten en lasten	-	-	-
Saldo van baten en lasten	<u>207.515</u>	<u>79.000</u>	<u>9.147</u>
Bestemming saldo van baten en lasten			
Toevoeging/ontrekking aan			
- Overige reserve	0		-
- Bestemmingsreserves	207.515		9.147
- Bestemmingsfonds	0		-
	<u>207.515</u>		<u>9.147</u>

Toelichting bij de jaarrekening 2020

Vestigingsadres

Stichting Steunfonds Laatste Wil (KvK-nummer 74532960) is adres nog opnemen

Organisatiestructuur

Nog op te nemen

Verslaggevingperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Stelselwijziging

Als gevolg van de wijziging van de richtlijn 'RJ 650 Fondsenwervende organisaties' is de verwerking van baten uit nalatenschappen aangepast. Vanaf boekjaar 2020 worden de baten uit nalatenschappen verwerkt op het moment dat de akte van verdeling, of als er geen akte van verdeling is, de rekening en verantwoording in het verslagjaar is ontvangen. Alleen indien de akte van verdeling of de rekening en verantwoording vóór balansdatum is ontvangen, wordt de bate uit de nalatenschap in het verslagjaar verwerkt. Bij ontvangst van de akte van verdeling of de rekening en verantwoording na balansdatum vindt vermelding plaats in de toelichting (bij de 'niet in de balans opgenomen activa'). Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet al in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Vruchtgebruik uit nalatenschap wordt in de jaarrekening verwerkt indien de vruchtgebruiker de nalatenschap niet mag interen, vreemden of beleggen. Voor de waardering van het vruchtgebruik wordt de berekening van erf- en schenkbelasting van de belastingdienst gehanteerd. Tot boekjaar 2020 werden de baten uit nalatenschappen verwerkt op moment waarop de baten betrouwbaar konden worden vastgesteld. De stelselwijziging wordt prospectief verwerkt zonder aanpassing van de vergelijkende cijfers. De stelselwijziging heeft invloed op de posten 'Vorderingen en overlopende activa' (balans) en 'Baten van particulieren' (staat van baten en lasten).

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kostprijs en wordt uitgegaan van de continuïteitsveronderstelling. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat alle, of nagenoeg alle, toekomstige economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot een actief, of verplichting aan een derde, zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en verplichtingen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. De ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn 650 voor Fondsenwervende Organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetair activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening. Niet-monetair activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waarde vermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Waar van toepassing is een voorziening voor oninbaarheid gevormd.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves

Continuïteitsreserve

Een deel van de opgebouwde reserves zal moeten worden bestemd als continuïteitsreserve ten behoeve van de eigen organisatie. De norm voor goede doelen is dat deze 1 tot 1,5 maal de kosten van de uitvoeringsorganisatie behelst. Dit betekent dat bij het plotseling wegvallen van alle inkomsten de organisatie een tot twee jaar de kans heeft haar activiteiten een op stoom te brengen of af te bouwen. De reserve is bestemd voor bestedingen aan de doelstellingen van Stichting Steunfonds Laatste Wil.

De overige reserves zijn bestemmingsreserves die worden toebedeeld aan de doelbesteding. Soms zijn deze al toegezegd op basis van een financieringsaanvraag maar ze kunnen ook in algemene zin worden gereserveerd.

Bestemmingsreserve Laatste Wil Proces

Een groep Nederlanders (CLW leden) zal een proces tegen de Nederlandse Staat gaan aanspannen. Zij claimen de mogelijkheid om hun recht op zelfbeschikking te kunnen uitoefenen en eisen dat de overheid niet langer beperkende maatregelen neemt t.a.v. de verkrijgbaarheid van humane en effectieve laatstewilmiddelen. Speciaal voor dit proces zullen ook fondsen worden geworven.

Bestemmingsreserve Maatschappelijke dialoog

Het gesprek over een humaan zelfgekozen levenseinde willen wij op talloze plaatsen in de samenleving faciliteren. De emancipatie van dit thema vraagt veel hoor en wederhoor. Met respect voor een ieders mening zullen we iedereen de mogelijkheid willen geven zich een mening over dit onderwerp te vormen. Naast het algemene publiek richten we ons ook op groepen professionals (bijv. verpleegkundigen en belangenorganisaties (bijv. ouderenbonden).

Bestemmingsreserve regie over menselijk levenseinde

Om mensen in staat te stellen zelf regie te nemen over hun levenseinde willen wij faciliteiten ondersteunen die hen gaan helpen deze regie weloverwogen te nemen. Informatie over laatstewilmiddelen, ervaringsverhalen van anderen, huiskamergesprekken en toegang tot bestaande middelen gaan daarbij helpen.

Bestemmingsreserve onderzoek

Er zijn tal van onderwerpen die de komende jaren vragen om onderzoek. We weten nog veel te weinig van de motieven die mensen beweegt om te kiezen voor eigen regie. Daarnaast willen we ook meer weten over wat zich in werkelijkheid afspeelt als mensen hier uiteindelijk uitvoering aan geven. Welke middelen worden ingezet, wat betekent het voor nabestaanden, wat is er aan voorafgegaan. Daarnaast zal onderzoek moeten plaatsvinden naar andere en goed beschikbare methoden en middelen voor een humaan zelfgekozen levenseinde. We willen zowel de praktijk als de wetenschap uitnodigen met ons samen te werken op dit terrein.

Reserve als bron van inkomsten

Voor de realisatie van de doelstelling op lange termijn, is een reserve als bron van inkomsten gevormd. De reserve is bestemd voor bestedingen aan de doelstellingen van Stichting Steunfonds Laatste Wil.

Langlopende en kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten

Baten worden verantwoord in het jaar waaraan ze kunnen worden toegerekend.

Baten van particulieren

Baten uit nalatenschappen

De baten uit nalatenschappen worden verwerkt op het moment dat de akte van verdeling, of als er geen akte van verdeling is, de rekening en verantwoording in het verslagjaar is ontvangen. Alleen indien de akte van verdeling of de rekening en verantwoording vóór balansdatum is ontvangen, worden de baten uit de nalatenschappen in het verslagjaar verwerkt. Bij ontvangst van de akte van verdeling of de rekening en verantwoording na balansdatum vindt vermelding plaats in de toelichting (bij de 'niet in de balans opgenomen activa'). Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet al in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Vruchtgebruik uit nalatenschap wordt in de jaarrekening verwerkt indien de vruchtgebruiker de nalatenschap niet mag interen, vervreemden of beleggen. Voor de waardering van het vruchtgebruik wordt de berekening van erf- en schenkbelasting van de belastingdienst gehanteerd.

Donaties en giften

Donaties en giften worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Lasten

Lasten worden verantwoord in het jaar waaraan ze kunnen worden toegerekend.

Saldo financiële baten en lasten

Rentebaten en beleggingsopbrengsten worden verantwoord onder de post saldo financiële baten en lasten. De kosten van beleggingen, zoals bankkosten en kosten van beheer door derden en de eigen organisatie worden in mindering gebracht op de post saldo financiële baten en lasten.

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Overige immateriële vaste activa	<u>5.358</u>	<u>0</u>

De overige immateriële vaste activa betreffen geactiveerde kosten ten aanzien van de ontwikkeling van de website. Deze immateriële vaste activa worden lineair in 5 jaren afgeschreven.

Overige vorderingen en overlopende activa

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Vooruitbetaalde kosten	<u>861</u>	<u>628</u>

De overige vorderingen en overlopende activa hebben een kortlopende karakter van een jaar of minder.

Liquide middelen

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Banktegoeden	<u>239.470</u>	<u>17.278</u>

De liquide middelen staan ter volledige beschikking van de Stichting en zijn direct opeisbaar.

Reserves

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Continuïteitsreserve	50.000	9.147
Bestemmingsreserve Laatste Wil Proces	50.000	-
Bestemmingsreserve maatschappelijke dialoog	50.000	-
Bestemmingsreserve regie over menselijk levenseinde	35.000	-
Bestemmingsreserve onderzoek	25.000	-
Reserve als bron van inkomsten	6.662	-
	<u>216.662</u>	<u>9.147</u>

Het verloop van de reserve als bron van inkomsten gedurende het boekjaar is als volgt:

	Cont. Reserve	Laatste Wil Proces	Mts. Dialoog	Regie Mens. Levenseinde	Onderzoek	Overig	Totaal
Beginsaldo	9.147	-	-	-	-	-	9.147
Toevoegingen	40.853	50.000	50.000	35.000	25.000	6.662	207.515
Onttrekkingen	-	-	-	-	-	-	-
Eindsaldo	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>	<u>35.000</u>	<u>25.000</u>	<u>6.662</u>	<u>216.662</u>

Langlopende schulden

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Lening Coöperatie Laatste Wil	8.759	8.759

De langlopende schulden hebben betrekking op een lening van Coöperatie Laatste Wil. Over deze lening is in het boekjaar niet afgelost dan wel rente berekend.

Kortlopende schulden

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Crediteuren	20.253	-
Overlopende passiva	15	-
	<u>20.268</u>	<u>-</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroot 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
Baten van particulieren	<u>391.885</u>	<u>505.000</u>	<u>12.365</u>
Donaties en giften	<u>391.885</u>	<u>505.000</u>	<u>12.365</u>

Besteed aan doelstellingen

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroot 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
Besteed aan doelstellingen	<u>-</u>	<u>185.000</u>	<u>-</u>
Symposium 27 maart 2020	-	25.000	-
Vervolgonderzoek Eigen Regie	-	50.000	-
Proces tegen de Staat	-	50.000	-
Levens einde onderzoek	-	25.000	-
Kennisbank	-	25.000	-
Diversen	-	10.000	-
	<u>-</u>	<u>185.000</u>	<u>-</u>

Wervingskosten

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroot 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
Kosten servicebureau	40.101	30.000	-
Werving leden en donateurs	103.632	140.000	-
Kosten website	134	5.000	2.682
Marketingkosten	29.330	47.000	-
	<u>173.197</u>	<u>222.000</u>	<u>-</u>

Kosten beheer en administratie

	<u>Werkelijk 2020</u>	<u>Begroot 2020</u>	<u>Werkelijk 2019</u>
Administratie en advieskosten	5.527	6.000	-
Overige algemene kosten	1.652	7.000	-
Afschrijvingen immateriële vaste activa	329	-	-
Verzekeringen	1.164	3.000	449
Bankkosten	2.501	3.000	86
	<u>11.173</u>	<u>19.000</u>	<u>535</u>